

TOT CE TREBUIE SĂ ȘTII DESPRE

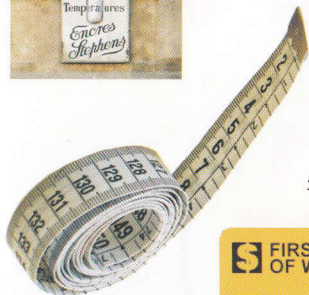
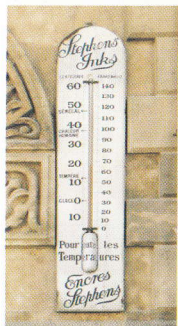
NUMERE

Text realizat de: Ioan Dăncilă

AMESTEC MEXICAN
LEGOFRUCT 400GR
A35387561
3.50 Lei
Pret 1 Kg = 8.75 Lei

19	1943	IR	SATU MARE	CLUJ NAPOCA	12.03	1	12.03	3
20	4703	Regio	BLVA MICA	CLUJ NAPOCA	12.10	1	12.11	3
21	4102	Regio	CLUJ NAPOCA	BISTRITA NORD	12.42	1	12.43	4
22	1834	IR	TIMȘOARA NORD	BASI	13.52	2	13.54	4
23	3954	IR	BRASOV	BUDAPESTA KELETI	14.52	1	14.53	3
24	1833	IR	BASI	TIMȘOARA NORD	14.28	3	14.31	3
25	4395	Regio	DEJ CALATORI	CLUJ NAPOCA	14.45	1	14.46	3
26	1646	IR	CLUJ NAPOCA	SATU MARE	15.05	2	15.07	4
27	3872	IR	BUDAPESTA KELETI	BUDAPESTA	15.38	1	15.39	4
28	4110	Regio	CLUJ NAPOCA	SIGHETU MARMAȚIEI	15.51	1	15.52	4
29	15832	Regio	CLUJ NAPOCA	BISTRITA NORD	16.35	1	16.36	4
30	4108	Regio	CLUJ NAPOCA	BISTRITA NORD	16.42	1	16.43	4
31	17452	IR	BUCUREȘTI NORD	SATU MARE	16.52	1	16.53	4
32	4387	Regio	DEJ CALATORI	CLUJ NAPOCA	16.55	1	16.56	2
33	4105	Regio	BISTRITA NORD	CLUJ NAPOCA	17.34	1	17.35	3
34	4399	Regio	CLUJ NAPOCA	DEJ CALATORI	17.53	1	17.54	4
35	4085	Regio	BIRDIU	CLUJ NAPOCA	18.61	1	18.62	3

Ce sunt numerele?

Încercați să dați definiția numerelor! După șase milenii de la apariția și folosirea lor neîntreruptă, indiferent de școala făcută și de experiența acumulată, cu greu ne găsim cuvintele ca să definim ... numerele!

3, 14 9 2000
10 1500 1918
1989 100

Cu ajutorul numerelor ordonăm, calculăm, măsurăm, cuantificăm, numerotăm, exprimăm idei.

„Fără numere nu se poate alcătui un raționament, deoarece numerele sunt mama întregii înțelepciuni”.

Ananina Shirakasti

Numerele sunt cea mai frumoasă invenție a omului, iar câmpul lor de aplicații crește cu fiecare zi, pas cu pas, colonizând viața noastră.

Nașterea numerelor

Respect pentru oameni și cărți

O grotă. Pe un perete, o rază de lumină rătăcită mărturisește în culori palide de-abia vorbite, isprava unui vânător: un cerb doborât și chiar lângă el, adânc încrustate în piatră, îl însoțesc trei liniuțe aproape identice.

Evidențiindu-și munca, artistul a înțeles că este mult mai simplu să figurezi povestea desenând un singur cerb, acompaniat de trei liniuțe, în loc de a mai desena încă doi cerbi.

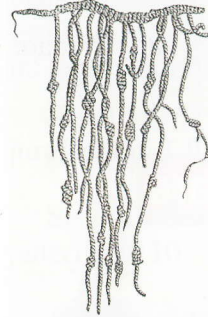
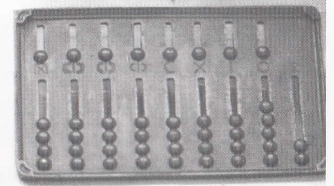
Pentru acest salt, de la TREI cerbi la TREI, omului i-au trebuit milenii. Această aventură (a numerelor) a constat în ruperea dependențelor dintre cantitate și ceea ce ESTE această cantitate.

Pentru că nu a putut sesiza o cantitate de obiecte omul a inventat anumite semne și cu ele a început să numere. În paleolitic, de exemplu, pentru a conserva un număr, omul a făcut un marcaj pentru fiecare obiect numărat.

Un lucru, un marcaj.

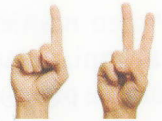
Așa au apărut numerele figurate. Mai târziu, reprezentarea numerelor în spațiul european s-a făcut cu abacul.

Pe continentul american, incașii au creat *quipu*, un sistem de numere alcătuit din corzi, fire și noduri.

O variantă modernă a abacului este socotitoarea, utilizată și astăzi.

Pentru a memora cantitatea omul a utilizat și propriul corp. Pentru a reprezenta numere, aproape toate părțile corpului își aduc contribuția: bineînțeles degetele, dar și brațele, picioarele etc.

Păsările posedă un simț al numerelor. De exemplu, dintr-un cuib în care sunt 4 ouă, puteți lua unul, dar nu două, pentru că, nu se știe încă cum, păsările fac diferența între 3 și 2.

Ciorile pot să numere până la 5. Este concluzia unui experiment în care ciorile identificau numărul persoanelor (mai mic de 6) ce se adăposteau într-un cort situat lângă un cuib.

Vechi sisteme de numărare

Răbojul

Probabil cel mai vechi și cel mai îndelung utilizat sistem de numărare! Prima atestare a răbojului o avem de la Homer în Iliada, unde povestește că Proteu număra focile câte cinci. Până nu demult, în cazărmi, ostașii foloseau răbojul la numărarea zilelor rămase până la „liberare” (lăsare la vatră).

un răboj medieval

Iată primele zece numere, scrise în trei variante:

1			
2		L	L
3		□	□
4		□	□
5	##	□	□
6	##	□	□
7	##	□ L	□
8	##	□ □	□
9	##	□ □	□
10	## ##	□ □	□

Sistemul de numărare pe răboj este foarte simplu: fiecărui element numărat îi corespunde o liniuță. Pentru a facilita citirea numerelor mai mari se practică gruparea câte cinci. Totuși prezintă dificultăți în reprezentarea și citirea numerelor mari.

Sistemul de numerație egiptean

Sistemul de numerație egiptean s-a dezvoltat în jurul anului 3 400 î. Hr. și a folosit gruparea „câte 10”.

Sistem aditiv, acesta utilizează simboluri pentru puterile lui 10.

	- 1		- 10 000
∩	- 10		- 100 000
∩	- 100		- 1 000 000
∩	- 1 000		

În sistemul egiptean fiecare număr are valoarea sumei simbolurilor reprezentate. Iată, de exemplu, cum se scrie numărul 1989: